

NOVA DOBA

Leto XXI.

Celje, petek 9. junija 1939

Štev. 24.

Impozanten občni zbor JNS in OJNS v Celju

Uspešno strankino delo v nacionalnem Celju

Krajevni organizaciji JNS in OJNS za mesto Celje sta imeli v petek 2. t. m. zvečer v mali dvorani Celjskega doma skupen občni zbor. Čeprav je bilo mnogo članov nujno zadržanih zaradi drugih prireditev, je članstvo docela napolnilo dvorano.

Skupni občni zbor je vodil predsednik celjske krajevne organizacije JNS g. dr. Ernest Kalan. Pozdravil je članstvo obeh organizacij ter navzoče prijatelje iz Laškega, Vojnika, St. Pavla in drugih krajev Savinjske doline. Ob navdušenih ovacijah vseh udeležencev je posebej pozdravil navzočega senatorja g. dr. Alberta Kramerja. Poudaril je njegove velike zasluge za reševanje hrvatskega vprašanja ter njegovo širokogrudnost in iskrenost, ki jo je pokazal pri reševanju tega prvega in najvažnejšega notranjega problema.

V svojem poročilu je g. dr. Kalan omenil, da je JNS že štiri leta izločena iz udejstvovanja v celjskem mestnem svetu, prav tako iz Mestne hranilnice. Na kratko je obravnaval komunalno gospodarstvo. Dalje je poudaril, da se članstvo JNS v odlični meri udeležuje v nacionalnih, kulturnih, stanovskih in gospodarskih organizacijah, stranka pa zastopa tu vedno stališče, da te organizacije ne smejo biti arena za politične akcije ali razračunavanja. Omenil je ob tej priliki svojevrstno ustanovitev »Celjskega kulturnega društva«. V nadaljnjih izvajanjih se je g. dr. Kalan ob živahnem odobravanju vseh udeležencev spomnil ogromnega dela, ki ga je opravil za lanske skupščinske volitve dotedanji poslanec in kandidat g. Ivan Prekoršek. Izrekel mu je za veliko delo, ki ga je storil kot poslanec za Celje in celjski srez ter za neštete posameznike, najtoplejšo zahvalo organizacije.

Pri volitvah sta bila izvoljena z malimi spremembami dosedanji odbor krajevne organizacije JNS z dolgoletnim zaslužnim predsednikom g. dr. Ernestom Kalanom, ki je bil izvoljen z aklamacijo, in dosedanji odbor OJNS z agilnim predsednikom g. Jožetom Vebletom.

Predsednik krajevne organizacije OJNS g. Jože Veble je nato poročal o uspešnem delovanju omladinske organizacije, ki se kljub oviram in težkočam vedno bolj krepi. Nadaljevala bo svoje delo še z večjo vnemo. Gosp. dr. Kalan je podčrtal, da je stala nacionalna mladina organizaciji JNS vedno zvesto ob boku, in ji je želel čim lepših uspehov v njeni organizaciji.

Viharno pozdravljen je nato spregovoril senator g. dr. Kramer. V izredno zanimivih izvajanjih, ki so trajala pol drugo uro, je poročal o naši notranji in zunanji politiki. Zborovalci so ga ponovno prekinjali z navdušenimi aplavzi in mu priredili ob zaključku prisrčne in dolgotrajne ovacije. Pri slučajnostih je g. Fric kratko orisal težki položaj našega delavstva in apeliral na stranko, da bi posvetila delavstvu vso pozornost. Gosp. Ivan Prekoršek je pozval vse navzoče, da se udeležijo sreske skupščine JNS in OJNS za celjski srez, ki bo v nedeljo 11. t. m. ob 10. dopoldne v mali dvorani Celjskega doma v Celju.

S pozivom na nadaljnje delo je podpredsednik g. mag. Posavec zaključil lepo uspeli zbor.

Lnej čista usta!

Ze od nekdanj cenimo ljudi, ki imajo čista usta in blesteče zobe. Orodje, ki se stalno rabi — kakor naši zobje — je treba seveda redno negovati. Zjutraj in zvečer zobno ščetko in Chlorodont, pa zobe očistiti v vseh smereh! Nič strahu: zobje to prenesejo. Le slabe nege ne vzdrže! Zato: Chlorodont, kvalitetno zobno pasto! Domači proizvod.

• ČITAJTE
• IN
• ŠIRITE

„NOVO DOBO“

IN
OGLAŠUJTE
V NJEJ!

Onesnaževanje Bolske in Savinje

Krivda tovarne Mautner d. d. v Št. Pavlu

Celje, 9. junija.

Da se napravi konec slepomišenju, kdo pravzaprav zastruplja Bolsko in po njej tudi Savinjo, je dalo sresko načelstvo v Celju biološko preiskati potok Bolsko po izvedencu - strokovnjaku.

Prof. III. drž. realne gimnazije v Ljubljani g. Rafael Bačar je na podlagi preiskave podal sedaj naslednje zanimivo poročilo:

Uvod

Preiskava se je izvršila trikrat. Prvič dne 16. aprila 1939 v navzočnosti g. ravnatelja v pok. Antona Zorka, in orožniškega narednika g. Ivana Svetka. Drugič sem pregledal Bolsko od izvira do izliva v Savinjo 30. aprila, tretjič pa 18. maja 1939. V obeh zadnjih primerih sem bil sam. Raztegnil sem preiskavo na vso strugo Bolske. To je bilo nujno, prvič za dosego vpogleda v normalno sestavo in stanje favne in flore v Bolski, drugič, da vidim, koliko ev. onesnažijo vodo in jo spremenijo odplake iz vasi nad tovarno v odseku od izvira do izliva v Savinjo. To sem napravil zato, da po možnosti izločim vse faktorje, ki pridejo razen tovarne za onesnaženje vode v Bolski v poštev. Najbolj natančno sem pregledal vodo neposredno nad in pod tovarno.

Strokovne literature o Bolski mi, ne o geografskih činiteljih, ne o favni in flori.

Zato sem si moral te podatke, kolikor je bilo mogoče, pripraviti sam s pregledom flore in favne direktno v Bolski.

Pregled rastlinskih združb na travnikih ob Bolski mi je pokazal, da Bolska vsako leto preplavlja precejšen del travnikov ob svoji strugi. Višina vode mora biti ob poplavih zelo visoka, najmanj 1 do 2 m nad normalo.

Opozoriti moram, da so rezultati preiskave nepopolni v toliko, ker nimam potrebnih podatkov za zgodnjo pomlad in za jesensko deževje.

Pri preiskavi je šlo za sedeče točke:

- 1) Koliko je škodovalo enkratno onečiščenje dne 13. aprila 1939.
- 2) Ali tovarna stalno odvaja neprečiščene odpadke v Bolsko.
- 3) V kakšnem stanju so čistilne naprave.
- 4) Druge eventualnosti, ki pridejo za onečiščenje v poštev.

Principi biološke metode za preiskavo odpadnih vod

Najbolj točno se je o tem izrazil Hofer: »Greh tovarn, ki nam onesnažujejo naše vode, so na dnu trdno zapisani s črkami, ki so biologu dobro razumljive.« Njihove sledove razberemo še po mesecih. Dovajanje slabih ali slabo očiščenih odpadnih vod organskega izvora lahko dovede do znatnih sprememb v nižjem živalskem in rastlinskem svetu vode, ker se naselijo samo taka živa bitja, ki oskrbijo tako očiščenje vode. Naše znanje o teh nižjih živalih je danes že tako napredovalo, da lahko dokažemo čisto določene stopnje onesnaževanja po določenih vodilnih organizmih (saprobie).

Ni kemijskih reakcij, ki bi mogle omenjene spremembe pokazati na tako jasen način. Potrebno je torej svet organizmov, ki je še ostal ali pa se na novo naselil in se razvil v novih združbah, analizirati, to se pravi proučiti z biološkimi metodami, pregledati njihove življenjske zahteve in zmožnosti ter ugotoviti njihovo odpornost proti poslabšanju življenjskih pogojev.

Tako ugotovljene rastlinske in živalske združbe so najtočnejše merilo za življenjske pogoje na določenem prostoru, recimo na dnu potoka pod kamni, v tekoči vodi sami itd. Proučevanje takih zajednic je pokazalo, da so nekateri organizmi zmožni življenja in bujnega razvoja v zelo umazani vodi, to je v taki vodi, ki ima razne organske in anorganske snovi v koncentraciji, ki je za

Greta Garbo je rekla:
Po ananas priti v Kalifornijo!
Smešno! O yes, boljši je ananasov bonbon 505 s črto!

ORIGINALNA AROMA
505
SA ČRTO

ZA OKO - ČRTA
ZA OKUS - AROMA

Proizvaja UNION Zagreb

druge organizme škodljiva ali je v vodi, ki ji primanjkuje določeni snovi, n. pr. kisika. Nadalje najdemo zopet organizme, ki morejo uspevati le v manj umazani vodi, in tako pridemo postopoma do organizmov, ki jih vidimo v pravi čisti vodi. Pri podrobnem proučevanju moremo najti skupino organizmov, ki so nekake vodilne oblike umazane vode.

Po občutljivosti proti onesnaženju ločimo polisaprobie, oblike izrazito nesnažnih vod, mezosaprobie, oblike srednje umazanih vod in oligosaprobie, oblike manj izrazito umazanih vod.

V polisaprobem pasu je mnogo CO₂ in H₂S (žveplovodika) in malo kisika. Blato je črnkasto. Največ je v tem pasu bakterij. Od višjih živali je največ tubificidov in rdečih ličink mušice Chironomus. Bakterij je do 1.000.000 na kubični centimeter.

Mezosaprobem pas se deli v dva pododdelka:

a) V prvem pasu so beljakovine že predelane v aminokisliline (asparagin, leucin, glikokol itd.). Bakterij je na stotisoče v cm³. Mnogo je nihalk (oscilarij), tu in tam tudi nekaj zelenih in kremenastih alg. Med živalmi so tubificidi, školjka Sphaerium, ena vrsta rakev in več bičkarjev.

b) Organske snovi so že močno mineralizirane. Število klic je le 100.000 na cm³. Nihalke so črnkaste barve, tubificidov je mnogo.

Se en pas razlikujemo, v katerem se posledice onesnaženja več ne poznajo v veliki meri, t. j. oligosaprobni pas. Mineralizacija je v tem pasu skoraj popolna.

Omenjeni pasovi so lahko drug za drugim; kjer se izliva v potok kloaka, je polisaprobni pas, nižje ob potoku je voda že bolj čista in prehaja v mezosaprobni pas. Čuditi se moramo, na kako kratkih razdaljah se voda očisti in organske snovi mineralizirajo.

Vsi ti pasovi si sledijo lahko tudi časovno.

Metode preiskave

Uporabljal sem običajne limnološke metode. Ugotovil sem koncentracijo vodikovih ionov, porabo kisika v vodi za oksidacijo v vodi raztopljenih organskih snovi (porabo permanganata) itd.

Nabiral sem vzorce s planktonsko mrežo, s posebnim strgalom in z vlačilno mrežo (dredžo) za vzorce z dna. Material sem pregledal deloma na mestu, deloma v Ljubljani na botaničnem in zoološkem inštitutu ljubljanske univerze. Živi material sem imel nekaj časa v kulturi, da ugotovim stopnjo občutljivosti.

Druga preiskava dne 30. aprila 1939 je bila izvršena v zelo neugodnih okoliščinah (dež, umazana voda).

Flora in favna v Bolski

Bolska je od izvira in skoraj do izliva izrazit gorski potok s hitro tekočo vodo. Kar sem povedal na splošno, da pokaže kemijska analiza le nepopolno sliko škodljivosti odpadnih vod, velja prav posebej za Bolsko.

V hitro tekoči vodi Bolske je razen rib prav malo organizmov. Posebnega planktona v tem času, to je spomladi, nisem mogel ugotoviti, pač pa so prav značilni organizmi na dnu pod kamni. Organizmi v pesku in blatu, predvsem

za jezovi, so manj značilni. V gornjem toku se je izkazalo prav posebno pri organizmih, ki žive pod kamenjem, med mahovjem, na kolih in dračju v vodi, da je Bolska izrazit planinski potok. Komaj zaznaten prehod v nižinsko favno nam kažejo le posamezni odseki potoka nad St. Pavlom in blizu izliva v Savinjo.

Večina živali iz teh tekočih vod ima toliko posebnosti, da jih zlahka ločimo od živali, živečih drugod. Skoraj vse živali so močno sploščene in nekatere povečajo že itak široko spodnjo ploskev z dolgimi vlakni in izrastki. Razen prilagoditev so razviti pri reofilnih živalih še krepeljci, kaveljčki, trni, migetke itd. Plavalne priprave so okrnjene ali jih sploh ni. Le prebivalci blata imajo malo izrazitih reofilnih znakov. Mnoge vrste se držijo celo v času aktivnega življenja po cele dneve mtrno. Večina

reofilnih živali diha z vzdušničnimi škrgami. Zdi se, da reofilne živali v potokih ne potrebujejo dosti hrane.

To bi bila v kratkih potezah bistvena karakterizacija potoka.

Ker je rastlinstvo in živalstvo takih potokov, kakor je Bolska, zelo občutljiv indikator za onečiščeno vodo, ni težko presoditi in ugotoviti s pomočjo biološke metode, bodisi trajno, bodisi le začasno onesnaženje vode, njen obseg in učinke. Seveda je to mogoče le s temeljito preiskavo organizmov v vodi in z njihovim primerjanjem nad in pod onečiščenim mestom.

Ker o favni in flori v Bolski in na splošno o naših potokih do sedaj ni bilo nobenih točnejših preiskav, sem bil prisiljen, da si sam preskrbim potreben material in ga določim.

(Konec prih.)

Opustošena Savinja

Od sreskega načelstva v Slovenjgradcu smo prejeli naslednji popravek po zakonu o tisku:

»Z ozirom na članek »Opustošena Savinja — Katastrofalne posledice zastrupljanja«, objavljen v »Novi dobi« dne 26. maja 1939., šte. 22., blagovolite v smislu čl. 26. in 27. zakona o tisku objaviti sledeči popravek:

V predstavi Ribarskega društva v Celju na sresko načelstvo v Slovenjgradcu dne 21. julija 1938. javlja Ribarsko društvo, da tovarna Woschnagg v Soštanju ne vzdržuje in ne uporablja čistilnih naprav in da so vsled tega poginili sulci razne težine v Savinji in sicer od izliva Pake navzdol do izliva Bolske v St. Pavlu pri Preboldu.

Z ozirom na vloženo predstavko je sresko načelstvo postopek za izpopolnitev čistilnih naprav pri tovarni Woschnagg pospešilo in je dne 22. avgusta 1938. razpisalo in izvršilo komisijski ogled, na podlagi katerega je bila izdana odločba pod šte. 9788-83 dne 31. avgusta 1938.

Ni torej resnično, da bi sresko načelstvo vlogo Ribarskega društva dalo — kakor to članek navaja — »menda ad acta«, marveč je res, da je pospešeno poskušalo zavarovati javne interese in s tem tudi interese Ribarskega društva v Celju.

V svoji nekolikovani predstavi je Ribarsko društvo prosilo obenem za postopek glede odškodnine za zastrupljene ribe v Savinji od izliva Pake navzdol do izliva Bolske — torej na območju sreza Celje — vsled česar sresko načelstvo v Slovenjgradcu ni bilo pristojno v zadevi poslovati.

Zaključni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju

V ponedeljek 5. t. m. zvečer je bil v Mestnem gledališču tretji, zaključni nastop gojencev Glasbene Matice v Celju. Nastop je obsegal v glavnem višjo stopnjo, bil pa je kljub pestrosti nekoliko predolg, saj je trajal nad tri ure. Nastopili so gojenci in gojenke klavirskih šol ge. Mirce Sancinove, Ljudmile Božičeve in Mafenske Plzak-Sancinove, violinskih šol g. rav. Karla Sancina in Dušana Sancina ter solopeske šole ge. Helene Lapajnetove.

S solidno šolo in lepim znanjem so se uveljavili pianist Šurina, pianistke Kumrova, Hofbauerjeva in Uršičeva ter violinista Brzič in Antlejš. Visoko tehnično stopnjo je že dosegel violinist D. Brodar, ki je izvajal dve težki skladbi eksaktno, s čistim, polnim tonom in fino. Iste vrline odlikujejo tudi violinista A. Königa. S subtilno in eksaktno igro sta se odlikovali pianistki N. Vizjakova in S. Dolničarjeva. Izglajena je klavirska tehnika Brede Rajhove, ki je znova izpričala, da je močan talent. Od lani je znatno napredoval violinist V. Jegrišnik, ki ga odlikuje toplina tona in temeljito obvladanje instrumenta. Visoko tehnično stopnjo je tudi že dosegel talentirani pianist Mario Sancin.

Nastopili so tudi dve gojenki in dva gojenca solopeske šole ge. Helene Lapajnetove, ki je javnosti znana kot odlična koncertna pevka. Gojenci so izpričali, da je njena šola nad vse solidna, temeljita, skrbna in uspešna. Ta šola se je zelo poznala aritonistu g. D. Poženelu in altistki ge. L. Stojanovi, ki razpolagata sicer s skromnim glasovnim materialom, a sta pokazala, da oblikuje njuna glasova mojstrska roka. Z obsežnim glasovnim materialom razpolaga baritonist g. J. Polc. Njegov glas je sočen in polno zvoneč ter se bo z vztrajnim šolanjem še močno razvil. Altistka gđ. K. Müllerjeva je pevka s formatom. Njen glas je izredno zvočen in prodoren ter je zelo lep in barvit tudi v višini. Če se bo gđ. Müllerjeva intenzivno posvetila šolanju svojega glasu, bomo o njej še mnogo čuli.

Ob zaključku večera je izvajal komorni orkester pod vodstvom g. rav. K. Sancina njegovo skladbo »Mladinsko suito«, ki je pisana zelo pristrčno in efektno ter je polna lepih domislic in motivov. Komorni orkester je izvršil

svojo nalogo zelo eksaktno in je tvoril krepko enoto, ki je združila tehnično plat z občutjem in harmoničnim stilom.

Večer je bil zelo dobro obiskan. Občinstvo se je oddaljilo za užitek z navdušenimi aplavzi. Odličnemu učitelstvu Glasbene Matice v Celju, ki je letos zopet pokazalo bogate sadove svojega dela, iskreno čestitamo k uspehu!

Telovadni nastop gimnazije in meščanskih šol

V ponedeljek popoldne je bil na Glaziji v Celju zaključni telovadni nastop, na katerem so nastopili učenci in učence drž. gimnazije, drž. deklishe in deške meščanske šole ter zasebne meščanske šole šolskih sester. Ta nastop bi bil moral biti že 21. maja, pa je bil zaradi deževnega vremena preložen. Kljub delavniku se je zbralo na Glaziji zelo mnogo gledalcev, ki so z zanimanjem sledili izvajanjem in vsako točko pozdravili z aplavzom v znak priznanja za dobro izvedbo. Ves program je bil izveden ob točni spremljavi nove celjske vojaške godbe, ki je tokrat prvič javno nastopila v Celju in se predstavila kot dobro vigrana celota, v kateri pa se še čuti pomanjkanje nekaterih glasbil.

Nastop se je pričel z državno himno in pozdravom zastavi, pri čemer so sodelovali nastopajoči oddelki vseh zavodov. Nato se je pričel razvijati spored s prostimi vajami z rutami v izvedbi učenk drž. mešč. šole, katerim je sledila efektno izvajana simbolična sestava s trobojnimi trakovi ob spremljavi s petjem in godbo. To sestavo so izvedle učenke zasebne deklishe meščanske šole. Po zabavni ritmični igri »Konjički«, ki so jo dobro izvajale učenke 2.a razreda gimnazije, so učenci drž. meščanske šole v splošnem dobro podali simbolično sestavo: Hajdrinovo »Jadransko morje«. Nastop učencev nižjih in višjih razredov gimnazije z različnimi igrami in na orodju je pokazal vsestransko pažnjo, ki se posveča telovadbi v šolskih telovadnicah. Rajalni ples po čeških narodnih motivih, ki so ga izvajale učenke drž. deklishe meščanske šole in rajalne vaje z rutami učenk zasebne deklishe meščanske šole, so bile lepo in prav dobro podane. Učenci drž. meščanske šole so pokazali na bradlji nekaj težkih prvin in drznih preskokov preko

konja vzdolž in na šir. Glede skladnosti in točnosti so bile najboljše izvajane vaje s kiji (učenke višjih razredov gimnazije), za katerimi niso glede točnosti izvajanja nič zaostajale pestre vaje z loki (učenke zasebne deklishe meščanske šole). Živahnost in razgibanost so poživele na igrišču učenke nižjih razredov drž. realne gimnazije, ki so ob krasnih čeških melodijah zaplesale osem čeških narodnih plesov. Za zaključek so učenci drž. meščanske šole skladno izvedli udarno simbolično sestavo »U boj«.

Ves dolgi spored je bil izveden s pravo šolsko točnostjo in disciplino ter zaključen v poldrugi uri. Nastopajočim, predvsem pa telovadnim učiteljem in učiteljicam je treba k uspelemu nastopu čestitati.

Politika

Duhovnik o duhovniku in smrti

»Slovenec« je objavil v torek poročilo o pogrebu duhovnika in tajnika slovenske JRZ Mateja Tomazina. Pogreb je bil v Naklem. V tamkajšnji cerkvi je imel kanonik dr. Simenc s prižnice žalni govor, iz katerega hočemo oteti pozabi naslednje stavke:

»Beseda, ki jo je govoril Gospod Jeremiju, rekoč: »Vstani in pojdi doli v Lončarjevo hišo in tam boš slišal moje besede. In šel sem v Lončarjevo hišo. In glej, delal je na kolesu svoj lonec. A razdrobila se je posoda, ki jo je gnetel iz ila s svojimi rokami. Gospod pa mi je govoril, rekoč: »Mar ne smem z vami storiti tako, kakor ta lončar? Glej, kakor je ilovica v lončarjevi roki, tako ste vi v moji roki.« — Tako je v petek zvečer s Teboj storil Gospod, ker je smel to storiti, gospod tajnik Matej Tomazin! Razdrobil je posodo Tvoje duše, ki jo je bil zgnel iz ila s svojimi rokami. Smrt Ti je položila roko na usta in veletok molka se je ulil vate. O gospod Matej, sedaj si res tajnik! Tako tajno, tihotno, skrivnostno molčeče je vse okrog Tebe, kakor v podmorjih »Squalis« in »Thetis«. Če bi Te danes, kakor tolikokrat poklical k telefonu: »Halo, tukaj škofov zavod! Tvoj prijatelj iz Naklega. Prosim, kdo tam? Halo, ali nisi Ti, gospod tajnik Matej Tomazin?« bi Ti odgovoril: »Da, da! Tajnik, a ne Matej Tomazin. Zakaj smrt ima tako slovnico, da tudi samostalnike in lastna imena spreže v preteklost. Zdaj moje ime pomeni le senco!« — »Torej, prijatelj, ne šali se vendar! Ali si Ti?« — »Ne! Nisem! To je le nekaj od mene! Sem jaz, pa tako, da nisem jaz! To je moja duša, trepetajoča in blede z vso težo, s katero jo je obremenilo telo. Kratko in točno: Jaz sem radikalni tajnik vseobče človeške zajednice, ki po neznanih in globokih cestah potuje v pokrajine večnega sporazuma«

Ali ste se nasmehnil, ko ste prečitali?

— da je Stojadinova »Samouprava« objavila uvodni članek pod naslovom »Z narodom?«

— da se Stojadinovi »poslanci« pripravljajo, da ob 550-letnici kosovske bitke iznesejo »narodu«, kako je treba upravljati državo in biti pošten v javnih poslih?

— da je vlada »neodvisne« Mandžurije priznala svojo sestro »neodvisno« Slovaško?

— da rumunska agencija »Rador«, ki je isto trdila o vseh dosedanjih volitvah v Rumuniji, sedaj piše, da so bile samo sedanje volitve docela svobodne? (»Nova riječ«)

Zanimiva ugotovitev

Zagrebski katoliški list »Hrvatska straža« je v polemiki s svojimi »brati v Kristusu« objavil naslednje zanimive besede:

»Samo s tem, da prikazujemo sedanjo dobo v najtemnejših barvah in patetično opozarjamo na moralo in nauk Kristusov, kar je prešlo pri nas nekako v navado, se ne rešujejo socialni problemi in se ne pomaga človeštvu.«

Kino METROPOL Celje

10. — 11. junija

Ljubavne laži

Problem današnjih dni — Duševni konflikt mladine — Pretresljiva zgodba o dekletu, ki ne pozna predhodkov in zaprek na poti do cilja!

Karl Ludvik Diehl Dorothea Wiek

12. — 14. junija

Brlog greha

Prekrasna francoska umetnina po romanu »Hotel du Nord«, ki jo podajata najslavnejši francoski zvezdi

Jean Pierre Aumont ANNABELLA

Anglija - Francija - Rusija

Anglija je sprejela glavne zahteve sovjetske Rusije glede vojaške obrambne zveze med Anglijo, Francijo in Rusijo ter pristala na načelo popolne recipročnosti in avtomatične pomoči. Da se pogajanja pospešijo, bo odpotoval v Moskvo poseben odposlanec angleške vlade.

× Skupne meje, postavljene za vedno. Nemški kancelar Hitler je na banketu, ki ga je priredil v petek zvečer na čast Nj. Vis. knezu namestniku in kneginji Olgi, v svoji zdravici poudaril, da so meje med Nemčijo in Jugoslavijo postavljene za vedno. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je v svoji zdravici naglasil, da so odnošaji med Nemčijo in Jugoslavijo po zaslugi pravilnega pojmovanja življenjskih koristi obeh sosednih narodov že leta končnojavno določeni in da bo srečna izpopolnitev gospodarstva obeh držav brez dvoma bistveno prispevala k okrepitvi njunega prijateljstva.

Domače vesti

VSE CENJ. DOPISNIKE

prosimo, da bi nam pošiljali dopise vsak teden že do srede, najneješe pa do četrtega dopoldne. V petek jutraj sprejemamo samo najnujnejše dopise.

Uredništvo.

— Ljubljanski velesejem. V navzočnosti kraljevega zastopnika generala Stefanovića in velikega števila odličnikov je trgovinski minister kot častni predsednik v imenu vlade v soboto otvoril letošnji pomladanski velesejem v Ljubljani. Razstavni prostor je zaseden prav do zadnjega kotička. Današnji čas ni najbolj ugoden gospodarskemu življenju ne samo pri nas, temveč v svetu sploh. Zato je tembolj razveselljivo, da je naš velesejem tudi tokrat zbral tako lepo število razstavljalcev, da je tako bogato zaseden in tudi že v prvih dneh močno obiskan. Vidi se, da je naš velesejem res pognal korenine v narodu. Industrijsko - obrtniški paviljoni nudijo mogočno sliko naše domače delavnosti, pa tudi inozemska industrija je častno zastopana. Posebne razstave tvorijo pohištvo, avtomobili, slovanska ženska ročna dela, mala obrt, turizem in paskivna obramba za primer napada iz zraka. Velesejem traja do vštetege ponedeljka 12. junija. Obiskovalci imajo na železnici brezplačen povratek.

— Vprašanje tujega kapitala. Pod gornjim naslovom priobčuje »Trgovski list« zanimiv in pomemben članek, v katerem obravnava vprašanje tujega kapitala, ki postaja pri nas vedno bolj pereče. To vprašanje ni za nas samo gospodarsko, marveč je postalo že življenjsko narodno vprašanje. Ne sme nam biti več vseeno, ali so razna gospodarska in industrijska podjetja v naših ali tujih rokah. Tuj kapital si je pri nas s pomočjo raznih vidčnikov (slamnatih mož) osvojil že tako močne pozicije, da nam postaja nacionalno nevarno.

— 40 let za dva umora. Petčlanski senat okrožnega sodišča v Celju je obravnaval v torek dva umora. Najprej se je zagovarjal 63-letni posestnik Gašper Krajnc iz Novak pri Novi cerkvi, ki je na veliko soboto iz sovraštva ustrelil svojega 26-letnega sina Martina,

ker je šel sin kljub prepovedi mimo očetove hiše. Gašper Krajnc, ki je surov človek ter je že l. 1927. nagnal ženo in otroke od doma in ni skrbel za nje, marveč jih je bema sovražil, je bil zaradi umora obsojen na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic. Za Krajncem se je zagovarjal 28-letni hlapec Alojz Sibanc iz Sp. Doliča pri Mislinju, ki je 7. julija 1937 na Kozjaku pri Mislinju na prigovarjanje svojega gospodarja, 30-letnega posestnika Antona Kotnika umoril gospodarjevo ženo Frančiško Kotnikovo. Vrgel je Kotnikovo z gospodarskega poslopja 13 m globoko. Kotnikova si je pri padcu razbila glavo in si zlomila roko in nogo ter je na mestu izdihnila. Sibanc je bil, prav tako kakor Krajnc, obsojen na 20 let robije in trajno izgubo častnih pravic. Anton Kotnik je sedaj v bolnici zaradi operacije in se bo zaradi svojega zločina zagovarjal čez nekaj tednov, ko bo okrevalec.

— **Osebna vest.** Gosp. dr. Marijan Bregant, sekundarij banovinske ženske bolnice v Novem mestu, splošno priljubljeni bivši sekundarij javne bolnice v Celju, je napravil na kirurški kliniki v Zagrebu pred državno komisijo z odliko izpit za specialista iz kirurgije. Cestitamo!

— **Potapljači naše vojne mornarice.** Na prošnjo in prizadevanje Združenja bivših mornarjev je naša vojna mornarica poslala na ljubljanski velesejem kompletno potapljaško ekipo, ki občinstvu razkazuje svoje nevarno in važno delo. Priporočamo ogled tega zanimivega oddelka vsem obiskovalcem ljubljanskega velesejma.

— **Dunajska vremenska napoved** za soboto 10. t. m.: Jasno ali menjaje oblačno, nagnjenje k nevihtam, kvečjemu mimogrede poslabšanje in ohlajenje.

Celje in okolica

Sreska skupščina JNS in OJNS za celjski srez

bo v nedeljo 11. t. m. ob 10. dopoldne v mali dvorani Celjskega doma v Celju. Na občnem zboru bo poročal senator g. Ivan Pucelj.

— **c Manifestacija sokolskega dela in napredka.** Sokolsko društvo Celje-matica je priredilo v nedeljo popoldne na dvooriščno mestno narodno šole javen telovadni nastop. Ob 15. je bil zbor članstva naraščaja in dece, nakar je krenila dolga povorka z železničarsko godbo na čelu ter z društvenim, naraščajskim in dečjim praporom po Levstikovi ulici, Kralja Petra in Cankarjevi cesti mimo kolodvora po Zerjavovi, Prešernovi ul., Krekovi cesti in Gregorčičevi ulici nazaj na telovadišče. V sprevedu je korakalo 600 pripadnikov Sokola v krogih in civilu. Na ulicah so tvorile goste množice špalir in navdušeno pozdravljale viharno vzklikajoče sokolske čete. Ob 16. se je pričel telovadni nastop, na katerem so sodelovali vsi oddelki in društvena prva vrsta s pariškim in varšavskim zmagovalcem br. Konradom Grilecem na čelu, ki je žel za svoje mojstrsko izvajanje burno odobravanje. Izvajanje sporeda je bilo skladno in zelo učinkovito. Velika množica civilnega prebivalstva in vojaštva, ki je prisostvovala nastopu, je burno aklamirala vse nastopajoče oddelke in vrste. Prireditev je bila impozantna revija smotrnega in uspešnega sokolskega dela.

— **c Premestitev tržnega prostora z Glavnega trga.** Mestna občina je na Telovo premestila živilski trg z Glavnega trga na prostor za starim okrožnim sodiščem. Ta premestitev je veljala samo za ta dan. Kakor čujemo, se je poskus izvršno obnesel in se občina sedaj resno bavi z mislijo, da bi živilski trg definitivno premestila na prostor za okrožnim sodiščem, ki bi ga prej primerno uredila.

— **c Svojevrsna poskusna vožnja z mestnim avtobusom.** Kakor čujemo, je priredilo celjsko meštno avtobusno podjetje na Telovo poskusno vožnjo z nekimi novimi vozilom iz Celja na Pohorje. Avtobusno podjetje pa tokrat ni smatralo za potrebno, da bi radi propagande povabilo na to vožnjo zastopnike tiska ki jih vedno najde, kadar želi od listov kakih zaslug. Družba, ki se je udeležila poskusne vožnje, je bila po večini take

barve, kakor da bi bila to vožnja priredila JRZ, ne pa mestno avtobusno podjetje, ki mora biti gospodarska in nepolitična ustanova. Izgleda, da se godi celjskemu mestnemu avtobusnemu podjetju tako dobro, da ne potrebuje več časopisne reklame in propagande. Nam je tudi prav!

— **c Celjski šahovski klub — prvak Slovenije.** Celjski šahovski klub si je po dvojni zmagi nad mariborskimi šahisti priboril vstop v finale z ljubljanskim šahovskim klubom. Prva finalna tekma za prvenstvo Slovenske šahovske zveze, ki je bila odigrana 21. maja v Celju, se je končala neodločeno. V drugi finalni tekmi, ki je bila preteklo nedeljo v Ljubljani, pa je Celje zmagalo s 4½ : 3½ in si s tem priborilo ponosni naslov prvaka Slovenske šahovske zveze, ki ga je doslej vsa leta branila Ljubljana. Posamezni izidi so naslednji (prvi so Celjani, drugi ljubljanci): prof. Gabrovšek:Omladič 1:0, M. Skitek:Mlinar 0:1, S. Cijan: V. Slokan pol:pol, K. Modic:Levačič 1:0, inž. Sajovic: Samobor pol:pol, Grašer:Samec 0:1, inž. Pipuš: prof. Vadrjal 1:0, VI. Diehl: M. Slokan pol:pol. Celjskemu šahovskemu klubu iskreno čestitamo k velikemu uspehu!

— **c Medmestni šahovski match Celje: Zagreb v Celju.** Celjski šahovski klub, prvak Slovenije, bo igral v nedeljo 11. t. m. prijateljski medmestni match z zagrebškimi šahisti. Tekma se bo pričela ob 14. v jedilnem salonu hotela »Evrope«. Celjski šahovski klub bo moral nastopiti v okrnjeni postavi, ker bo moral poiskati rezerve za pet glavnih igralcev, ki so zadržani.

— **c Na drž. realni gimnaziji s klasičnimi vzporednicami v Celju** bo sprejemni izpit 24. in 26. t. m. Zaradi evidence se naj po možnosti zgledajo 24. t. m. učenci in učenke, ki se nameravajo jeseni vpisati v 1. razred klasične gimnazije, 26. t. m. pa učenci in učenke realno gimnazijskih razredov. Prošnje za sprejemni izpit (kolek za 10 din) s krstnim listom in izpričevalom o dovršeni ljudski šoli kot prilogami je treba predložiti ravnateljstvu najpozneje do 23. t. m. Sprejemni izpit morejo delati za redno šolanje samo letniki 1926, 1927, 1928 in 1929.

— **c Celjsko pevsko društvo v Rogatecu in Rogaški Slatini.** Na Telovo popoldne je priredilo CPD koncert v docela napolnjeni dvorani hotela »Pri pošti« v Rogatecu. Zbor je z rutino in dovršeno absolviran program narodnih in umetnih pesmi ter je žel za svoje izvajanje navdušeno odobravanje. Enak uspeh je žela kot solistka tudi sopranistka ga. Marjanca Kalanova. Po koncertu je bila od mnogih strani izražena želja: Le še pridite! Zvečer pa je bil v zdraviliški dvorani v Rogaški Slatini koncert z istim programom kakor nedavno v Celju. Lahko rečemo, da je pevski zbor na tem koncertu dosegel višek v svojem izvajanju, pel je vseskozi odlično. V tej zelo akustični dvorani so šele prišle težke skladbe do prave veljave in so navdušile navzoče občinstvo, med katerim pa smo pogrešali mnoge domačine. Prodoren uspeh je dosegla tudi sopranistka ga. Marjanca Kalanova, ki je zapela sopranska sola v »Zelenem Juriju« in »Zdravi Mariji« ter tri samospeve ob

dovršenem spremljevanju pianistke gđ. Milene Oražmove. S svojim srebrno čistim in odlično šolanim glasom ter učinkovitim podajanjem je vprav zadivila občinstvo in je prejela v znak priznanja šopek rož. Celjsko pevsko društvo je včeraj zopet doseglo dva lepa uspeha v umetniškem in narodnem delovanju. Čemer mu tudi mi čestitamo!

— **c Redni letni občni zbor Celjskega pevskega društva** bo v sredo 14. t. m. ob 20. v društvenih prostorih v Narodnem domu. Za izvršujoče članstvo je udeležba obvezna, vse ostalo članstvo vljudno vabljeno. — Odbor.

— **c Celjsko pevsko društvo** ni bilo o binkošti v Beogradu in na Oplenu, ker je bil za binkošti določeni veliki pevski kongres in festival v Beogradu odgojen na poznejši čas.

— **c Ekскурzija na morje** bo priredil podmladek Jadranske straže na drž. deški meščanski šoli v Celju od 21. do 27. t. m. Udeleženci si bodo ogledali Plitvička jezera, Split, Sibenik in slapove Krke. Ekскурzije se bo udeležilo 50 podmladkarjev. Vodili jo bodo poverjenik g. Josip Tomažič ter nastavniki gg. Fran Jaušovec, Fran Vajd in Josip Segula.

— **c Poroka.** Na Brezju sta se poročila v nedeljo zobotehnik g. Franc Herman iz Zalca in gđ. Fani Janežičeva iz Celja. Iskreno čestitamo!

— **c Promenadni koncert** v mestnem parku. Železničarska godba v Celju bo priredila za zaključek protituberkuloznega tedna v nedeljo 11. t. m. ob 11. promenadni koncert v mestnem parku. Vstopnina 2 din se pobira v prid jetičnim bolnikom.

— **c Moško in žensko kopalnišče ob Savinji** je mestna občina otvorila na Telovo. S tem se je pričela redna kopalna sezona v Savinji.

— **c Soferski izpiti v Celju.** Prihodnji izpiti vozačev motornih vozil za kandidate iz celjskega, gornjegrajskega, konjiškega in šmarskega sreza bodo v petek 30. t. m. ob 8. zjutraj na sreskem načelstvu v Celju, kjer je tudi treba čim prej vložiti zadevne prošnje.

NAJLEPŠI VRT V CELJU ODPRT!

V soboto in v nedeljo zvečer

KONCERT

vojaške godbe na vrtu
CELJSKEGA POLKA hotela Uniona

V primeru slabega vremena bo koncert v mali dvorani

— **c Pot skozi Hudičev graben.** Manj spretnim izletnikom priporočamo, da se zaenkrat te poti izogibajo, ker je prehod precej težaven. Zavarovalne naprave, železni klini za stopinje in žice za oprejem so potrgane, kar so povzročili hloidi, ki so jih spuščali po soteski navzdol. Ko bodo varovalne naprave spet v redu, bo to objavljeno v našem listu.

— **c Na drž. realni gimnaziji v Celju** so otvorili včeraj v prvem nadstropju zanimivo razstavo risalnih izdelkov in ženskih ročnih del. Razstava bo odprta do vštete nedelje 11. t. m.

— **c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD** v Celju bo imel v nedeljo 11. t. m. g. dr. Podpečan na Mariborski cesti 15a.

— **c Občni zbor Ribarskega društva v Celju** bo v petek 16. t. m. ob 19.45 v gostilniških prostorih g. Ferda Bergerja na Dečkovem trgu.

— **c Prijave za godno šolo socialnega starejših sester Sokola** v Celju se sprejemajo do 20. t. m. ob ponedeljkih in četrtek od 17. do 18. v društveni sobi poleg telovadnice. Tam se dobijo tudi vsa navodila.

— **c Smrt v Savinji.** V nedeljo okrog 15. se je kopal v Savinji pri izlivu Voglajne pod Starim gradom 17-letni krojaški pomočnik Albin Belak iz Zavodne pri Celju. Belaka je v vodi očividno zgrabil krč in fant se je začel potapljati. Na pomoč mu je pohitel gimnazijec Vladimir Veble, v tem pa je Belak že izgubil v kalnih valovih. Njegovo truplo so potegnili ob 19. iz Savinje pri železniškem mostu v Laškem in ga položili na laškem pokopališču k zadnjemu počitku. Belak, ki ima v Celju mater, vdovo po železničarju, je odšel pred štirimi leti v Srbijo k svoji teti in se je tam izučil krojaštva. Pred enim mesecem je postal pomočnik in se je vrnil v Celje,

ker je želel tukaj dobiti zaposlitev. Nemila usoda pa je nenadno uničila njegovo mlado življenje.

— **c Zetev smrti.** V bolnici so umrli: 1. t. m. 73-letni občinski revež Josip Guzej iz Skofje vasi, občinski revež Stefan Sivka s Teharja in posestnikova hčerka Ljudmila Kajba iz Buč pri Polju ob Sotli, v sredo 37-letna žena progovnega čuvaja Marija Zupanova z Zidanega mosta, na Telovo pa 46-letni Ivan Rezar, dninar brez stalnega bivališča. N. p. v m.!

— **c Letnik 1938 »Slovenskega Pravnika«** se brezplačno odda. Kje, pove uredništvo.

— **c Naredba o zatiranju koruznega molja,** ki jo je izdala banska uprava v Ljubljani, je nabita na uradnih deskah mestnega poglavarstva v Celju.

— **c Nočno lekarniško službo** ima od 10. do 16. t. m. lekarna »Pri orlu«.

— **c Gasilska četa Celje.** Od 11. do 17. t. m. ima službo IV. vod.

Iz občinstva

Vremenska postaja na celjskem kolodvoru in slovnica. Prejeli smo: Napisi na vremenski postaji na celjskem kolodvorskem poslopju dajejo prijateljem pravilne slovensčine že nekaj časa povod za upravičene kritike. Tam so pritrjeni emajlirani napisi: »Diagrami pretečenega tedna — od vlagomera — od tlakomera — od toplomera«. Ko že tako radi govorimo in pišemo o potrebi in važnosti pravilne slovensčine ter čiščenja jezika, bo v redu in prav, če bomo tudi omenjene spakedrane napise nadomestili z novimi, ki ne bodo s slovnico skregani.

Sokolstvo

Razmotrivanje o nedeljskem sokolskem nastopu v Celju

Celje, 9. junija.

Sokolsko društvo Celje-matica je pokazalo s svojim nedeljskim nastopom rezultat svojega udejstvovanja. Moram priznati, da sem bil prijetno presenečen nad dejstvom, da notranja trenja, nesoglasja, prepahi in vetrovi, ki so se bili pojavili v preteklem času v društvenem vaditeljskem zboru, naravnega razvoja in telovadnega dela niso zavri. Nasprotno, napram polpretekli dobi se more ugotoviti prav lep razmah. Seveda pa ta razmah še ne more zadovoljiti, ker sem prepričan, da bi moral ob smotrnem in intenzivnem delu na področju, kjer bi se naj poleg društvenega vaditeljskega zbora udejstvovala zlasti društvena uprava, biti razvoj še dosti uglednejši.

Obhod po mestu je bil impozanten in pester, številni udeležencev lepo in primerno; zlasti če uvažujemo, da je bila nedelja po daljšem času spet lepa in solnčna, kar je marsikaterega sokolskega pripadnika zvalo na vsednevni izlet, in da je bilo tudi precej sokolskih pripadnikov, ki so pri obhodu sodelovali kot — gledalci na ulici.

Telovadni nastop se je začel točno in je bil tudi v redu zaključen. Ne morem trditi, da bi posamezni nastopajoči oddelki ne bili skrbno pripravljene, kar se mora podčrtati zlasti glede na prestano krizo v vaditeljskem zboru; to priča o skrbnem in požrtvovalnem delu članov vaditeljskega zbora. Vendar pa skupni efekt ni presegel povprečnega rezultata dosedanjih telovadnih nastopov Sokolskega društva v Celju — če seveda pri tem ne uvažujem vtisa, ki ga je s svojim edinstvenim nastopom na bradlji, drogu ter s prosto vajo napravil naš jugoslovanski prvak, društveni načelnik br. Konrad Grilec in s prosto vajo br. Lesjak. V nekaterih panogah se je pa pokazal številčen napredek napram lanskemu nastopu.

Če pa primerjam število telovadečih sokolskih pripadnikov s številom v predvojni dobi pri Celjskem Sokolu, me sedanjni stanje nikakor ne more zadovoljiti. V predvojni dobi, ki je nam starejšim sokolskim pripadnikom še vedno dobro v spominu, je znalo takratno društveno vodstvo poiskati in pridobiti telovadeče društvene pripadnike zlasti tam, kjer je najmočnejši rezervoar naraščaja, ki je silno važen za nadaljnji razmah sokolstva: v vrstah obrtnega,

delavskega in trgovskega naraščaja ter med dijaštvom.

V Celju imamo napram predvojnemu stanju ogromno povečano število dijaštva. To število presega predvojno stanje za več sto odstotkov. Pričakovati bi torej bilo, da bi uprava društva kljub vsem znanim in neznanim oviram pritegnila vsaj sorazmerno primerno število dijaštva v sokolske vrste, da se na ta način vzgojijo nove sile in novi propagatorji sokolstva.

Isto je glede obrtnega in trgovskega naraščaja; mogel bi trditi, da ima sedaj n. pr. samo eden naših mojstrov skoraž toliko vajencev, kakor so jih pred vojno imeli vsi naši slovenski delodajalci. In vendar vidim, da udeležba trgovskega in obrtnega naraščaja pri Sokolskem društvu v Celju niti od daleč ne odgovarja temu stanju. Gotovo je, da obstoje v tem oziru tehtne zapreke in ovire, dolžnost društvene uprave pa je, da jih skuša premestiti in odstraniti.

Ce so rezultati sokolskega udejstvovanja Sokolskega društva v Celju med dijaštvom ter obrtnim in trgovskim naraščajem napram predvojni dobi v upadanju, moram glede sokolskih pripadnikov, aktivnih sodelavcev iz delavskih vrst ugotoviti, da je tukaj padee skoraž popoln.

Sokolsko društvo Celje bo slavilo prihodnje leto 50-letnico svojega obstoja. Od teh 50 let jih odpade manjša polovica na predvojno dobo, ko je deloval celjski Sokol na tleh, ki so bile oficijelna nemška postojanka v takratni nam tuji in sovražni državi. Težke so bile borbe, ki sta jih v takratni dobi vodila društvena uprava in vaditeljski zbor. In vendar je bilo udejstvovanje Sokolskega društva v Celju v takratni dobi zmožno, da je kljub vsem zaprekam postavilo za takratne čase izredno in veliko postojanko: naš Sokolski dom v Gaberju in da se je v vrstah celjskega Sokola ustvarjal kader sokolskih vadiateljev, ki so nadaljevali sokolsko delo v številnih novih edinicah širom domovine. Velike sokolske edince, ki danes plodno delujejo na sokolskem področju, so po svojih ustanoviteljih plod udejstvovanja Celjskega Sokola v predvojni dobi.

Primerjava delovanja Celjskega Sokola v predvojni in povojni dobi izpade brez dvoma v prid predvojne dobe.

Napisal sem te vrstice dobronamereno pristojnim činiteljem v premišljevanje.

Dolgoleten Sokol.

Molitveniki, rožni vencji in razne lepe stenske slike poceni in v veliki izbiri pri tvrdki Karl Goričar vdv., Celje, Kralja Petra cesta 7—9.

Izlet v kozjanski „pragozd“

Izmed vseh srezov naše ožje domovine je šmarsko-rogaško-kozjanski srez pač najmanj znan, ker ne leži ob tako prometnih poteh, kakor drugi naši srezji. Zaradi nepoznanosti in zapuščenosti se mu godi še v tem pogledu krivica, kajti redkokje je ohranjene še toliko prirodne lepote, kakor v teh krajih; treba jo je priti samo pogledat.

To priložnost hočejo dati rojaki iz Smarja tudi Celjanom in jih popeljati v nedeljo 25. junija z avtobusom v kozjanski »pragozd«. Avtobus, odprt, 30 sedežev, je v ta namen že rezerviran, ker se je pokazalo že pri prvem povpraševanju mnogo zanimanja; sedaj se pa naj priglase še drugi, ki bi hoteli iti zraven. Predvidenih je nekaj nad 150 km in bi vožnja stala za osebo 40 din. Odpeljali bi se iz Celja ob 7. zjutraj izpred kolodvora, se ustavili v Smarju in se povzpeli po sloveči poti k eni najznamenitejših cerkvic, k Sv. Roku, za kar bi imeli eno uro postanka. Od tod bi se peljali skozi Pristavo v Podčetrtek, po kratkem postanku bi pogledali onstran Sotle Zagorska Sela z veličastnim razgledom na Sotelsko dolino. Nato bi se ustavili zopet v St. Petru pod Sv. gorami, zatem v starinski Pod-sredi, v Kozjem in v Lesičnem pri Pilštanju. V Planini bi ostali ter napravili še posebno vožnjo v Jurklošter in nazaj; nato pod Slivnico in Kalobjem v St. Jurij in zopet v Celje. Da bi kdo ne hotel z nami, takih ni; kdor pa more, naj se oglasi pri blagajni kavarnarje »Evrope« v Celju.

Gospodarstvo

Hmeljski nasadi v Savinjski dolini

Žalec, 9. junija.

Stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini je doslej zadovoljivo. Hmeljska rastlina se zlasti v zgodaj rezanih nasadih krepko razvija, vendar pa je ogrožena po raznih škodljivcih.

Dolgotrajno deževje je sicer odstranilo nevarnost bolhačev, toda namesto njih se pojavljajo ponekod v večjem številu hmeljske stenice, ki nastopajo skoraj vsako leto, toda v malem številu.

Stenice so zelo nevarni škodljivci, čim se močno razmnožijo, ker lahko povzročijo tudi popolno jalovost (oslepelost) hmeljske rastline, kateri izsesavajo nežne vršičke mladice in trt. Navrtani vršički zakrnijo, razvijejo le slabotne liste, cveti pa ostanejo drobni in ne dajo pravih kobul.

Hmeljske stenice je treba zatirati, čim se pojavijo v večjem številu, takoj z brozgo kvasije z mazavim milom, slično kakor hmeljske ušice, oziroma s petrolejsko emulzijo.

Dolgotrajno deževje pa je pospešilo tudi v velikem obsegu razvoj peronospore, ki se je zlasti na hmeljiščih na vlažnih tleh zelo nevarno razvila. Večina hmeljarjev je že pričela s škropljenjem proti temu najhujšemu sovražniku hmeljske rastline.

Pozivamo hmeljarje, da posvečajo vso skrb in pozornost tako rastlinskim kakor tudi živalskim škodljivcem, ki jih je treba pravočasno in z učinkovitimi sredstvi energično pobijati.

Hmeljarsko društvo za dravsko banovino v Žalcu

Sport

Olimpijski dan v Celju 18. junija

Samo še kratek čas nas loči od prihodnjih olimpijskih iger. Zimske bodo že kmalu pred durmi, do poletnih pa je komaj dobro leto. Potrebno je, da se vsi sportniki združimo v trdno vrsto in skupno manifestiramo našo voljo za olimpijsko misel, za olimpijski nastop naše države in za močno njeno reprezentanco.

Slovenci smo doslej dali najmočnejše predstavnice v olimpijsko reprezentanco. S tem smo dokazali našo visoko razvojno stopnjo. Potrebno je, da to stopnjo držimo in jo skušamo še izboljšati. Tudi celjski sportniki in telovadci so prispevali svoj delež k reprezentanci naše države na dosedanih olimpijskih igrah.

Zaradi tega ne smemo izostati pri olimpijski manifestaciji na olimpijski dan. Vsakdo je dolžan po svoje prispevati, v zavesti, da hočemo našim tekmovalcem dati možnosti, da bodo dosegli sposobnosti olimpijskih tekmovalcev. Le v skupnosti lahko dvignemo olimpijski duh v našem sportu.

Zato naj bo 18. junij manifestacija olimpijske misli tudi v Celju in vsakdo naj prispeva po svoji moči k čim lepšemu uspehu tega dne.

* Spored olimpijskega dne v Celju.

V soboto 17. t. m. ob 20. štafetni tek po mestnih ulicah. Ob 20. po možnosti promenadni koncert pred kolodvorom, V nedeljo 18. t. m. ob 9. na Glaziji atletsko tekmovanje v olimpijskem peteroboju za prvenstvo Celja in za pokal veletrgovca g. Antona Misleja. Ob 9. na tenišču SK Celja v mestnem parku teniški turnir. Istočasno bo v okoliški šoli table-teniški turnir. Ob 15. kolesarska dirka s startom in ciljem na Glaziji, kjer se bo pričel tudi nogometni turnir vseh celjskih klubov. Na predvečer in na olimpijski dan bodo prodajali olimpijske značke, ki jih naj nihče ne odkloni.

* Nogometna tekma Italija:Madžarska prekinjena zaradi incidentov. Po tekmi z našo državno reprezentanco v Beogradu je odpotovala italijanska nogometna reprezentanca v Budimpešto in nastopila tam na Telovo proti madžarski reprezentanci. Tri minute pred regularnim koncem, ko je Italija vodila s 3:1 (1:0), je sodnik zaradi hudih incidentov, ...

predčasno zaključil tekmo. Gole za Italijo sta zabila Piola in Colaussi (2), častni gol za Madžarsko pa Kiszely Burni tekmi je prisostvovalo okrog 45.000 gledalcev.

* Člani okrožnih odborov in sodniki iz Maribora in Celja se bodo pomerili na zelenem polju. V nedeljo 11. t. m. ob

17.30 se bo pričela na Glaziji v Celju prijateljska nogometna tekma med člani okrožnih odborov in sodniških poverjeništev iz Maribora in Celja. Ker bodo nastopili na obeh straneh stari in preizkušeni igralci in sodniki, bo tekmovanje zanimivo in svojevrstno, a tudi zabavno. Ob 16. bo predtekma.

Iz naših krajev

Št. Jurij ob j. ž.

30-letnica šentjurskega Sokola

Št. Jurij, 9. junija.

Letos poteka 32 let, ko se je med narodno zavednimi šentjurčani porodila misel ustanoviti Sokolsko društvo, ki naj služi za branik proti takrat hudem prodiranju nemštva v naše kraje in istočasno za vzgojo in utrjevanje narodove odpornosti.

Res, močno zavednih in požrtvovalnih ljudi je bilo treba, da se je v tistih časih nevarno delo z zanosom nadaljevalo in da je bila misel po dveh letih uresničena.

V letu 1909. beležimo ustanovitev šentjurskega Sokola in letos poteka trideseto leto obstoja.

Prva leta društva niso bila rožnata; saj je razumljivo, da so mu bile takratne oblasti vse prej kot naklonjene. Z voljo in največjo požrtvovalnostjo članov pa je društvo živel, se razvijalo in napredovalo. Danes lahko s ponosom zre v preteklost, na svojo zgodovino.

Kakor doslej, bo sokolska ideja tudi v bodočnosti v močni povezanosti družila zdrave elemente našega naroda v borbi za utrjevanje nacionalne samozavesti in odpornosti.

Ob tridesetletnici svojega obstoja bo priredilo Sokolsko društvo dne 2. julija nastop na letnem telovadišču v Št. Juriju, združen z izletom in tekmami šmarskega sokolskega okrožja.

Pridite ta dan v velikem številu v naš lep Št. Jurij, da bomo skupaj proslavili tridesetletnico obstoja in ponovno manifestirali silo sokolske ideje!

j Šklembetovega klanca in z njim v zvezi tudi hudega in nevarnega ovinčak bi se izognili z deli, ki so jih pričeli na tem delu ceste že pred skupščinskimi volitvami. Dela pa so po volitvah zaspala spanje pravičnega in že je izgledalo, da ne bo junaka, ki jih bo zdramil. Kar ganljivo je bilo gledati, kako leze vse nazaj v naročje matere narave in kako sili travica zopet tja od koder je bila pregnana. Izgleda, da so z deli zopet pričeli in da jih bodo tudi dokončali.

j Šentjurska elektrika je še kar muhasta in nagajiva. Sredi dneva začne dremati, ker je za razsvetljavo itak solčnih žarkov dovolj. Nerodno pa je, da solčni žarki ne morejo goniti električnih motorjev in da tudi niso uporabni za radijske aparate.

Vojnik

v Sokolsko društvo v Vojniku bo priredilo v nedeljo 11. t. m. ob 14. svojo l. veliko tombolo v korist dozdave prizidkov k Sokolskemu domu. Društvo je zbralo v to svrhu krasne dobitke, ki so deloma razstavljeni v izložbi trgovine g. Brezovnika v Vojniku. Tudi glavno tombolo, lepo plemenito kravo, so imeli Vojničani priliko videti ob nakupu. Vse to priča, da se je Sokolsko društvo v Vojniku pridno pripravilo za svojo prvo tombolo, da potrdi sloves, ki ga splošno uživa v trgu in okolici. Tombolske karte, ki stanejo 2 din so že v predprodaji. Ker je še malo kartic na razpolago, svetujemo, da si jih preskrbite čimprej, da ne ostanete brez njih. Tombolske karte so v predprodaji v trafiki Gorenšek. V nedeljo vsi na tombolo Sokolskega društva v Vojniku!

Žalec

ž Meščanska šola. Letos bo na meščanski šoli v Žalcu zaključeno četrto leto njenega obstoja. Kako potrebna je bila šola, je razvidno iz dejstva, da jo je v šolskem letu 1938-39. obiskovalo 233 učencev in učenk. V četrtem razredu, ki ga je posečalo 16 učencev in

23 učenk, je bil pouk zaključen 31. maja. Razred je izdelalo z odličnim uspehom 12 učencev, 3 imajo popravni izpit, ostali pa so prav dobri in dobri. Od 12. junija do 17. junija bodo še završni izpiti. — Meščanska šola prireja letos tudi svojo prvo razstavo šolskih izdelkov učencev in učenk in sicer od 8. do 11. t. m. Starše in druge vabimo, da si ogledajo razstavo.

Braslovče

Veliko sokolsko slavlje v Braslovčah

Braslovče, 9. junija

V Braslovčah je bil v nedeljo 4. t. m. zlet soštanjkega sokolskega okrožja. Obenem je domače društvo razvilo svoj prapor.

Prelepa svečanost Sokola v Braslovčah se je pričela ob 13., ko je krasno vreme privabilo v naš trg mnogo pripadnikov Sokola in njemu naklonjenega občinstva. Z vlaki, avtobusi in avtomobili se je zbirala ogromna družina Sokolov. Iz Celja je prihitela na to svečanost tudi močna delegacija 39. pehotnega polka z zastopnikom komandanta polka in in drugimi oficirji. Bratsko Sokolsko župo Celje sta zastopala župni starešina br. Jože Smertnik in župni tajnik br. dr. Fr. Kloar. Vse je bilo v svečanem razpoloženju, saj je braslovški Sokol razvijal svoj prapor v ponos in čast kralja, domovine in vsega naroda.

Ob 1/2 14. so se pričele skušnje vseh oddelkov za javni nastop. Po skušnjah so se zbrali vsi oddelki pred Sokolskim domom k svečanosti razvitja prapora. V ospredju je bil krasni župni sokolski prapor, darilo Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, poleg njega so se zvrstili prapori br. društev.

Starešina braslovškega Sokola br. Pepi Omladič je iskreno pozdravil vse brate in sestre, zastopnike in drugo občinstvo. V svojem govoru je podčrtal pomen praznika, ki ga slavi Sokol Braslovče s tem, da razvija svoj prapor, ki naj bo vodnik današnjim in bodočim generacijam pri nacionalnem delu za kralja in domovino. Po teh besedah je razvil prapor in prosil botro s. Olgo Maršičevo, dolgoletno načelnico društva, da kumuje temu praporu. Sestra Maršičeva je pripela na prapor krasen trak. Br. starešina je predal prapor društvenemu praporščaku br. Karlu Gluku, ki je izjavil, da bo prapor čuval in nosil v čast in procvit braslovškega Sokola. Br. starešina je vzkliknil Nj. Vel. kralju Petru II., godba pa je zaigrala državno himno. Nato je spregovoril prosvetar br. Ljubo Šnuderl. Za njim je pozdravil pomembni praznik in čestital braslovškemu Sokolu župni starešina br. Jože Smertnik. S tem je bil končan prvi, uradni del te svečanosti — razvitje prapora.

Po razvitju prapora se je v Braslovčah zbrano sokolstvo formiralo v veličastno povorko, ki je krenila po trgu. Na čelu so naraščajniki nosili državno zastavo. Sledila je sokolska godba iz Trbovelj, nato ponosni kraljev župni prapor, za njim kot najmlajši prapor novo razviti prapor Sokola Braslovče in še štirje prapori br. društev. Sledila je močna četa članov v krojih, nato oddelek naše junaške vojske v polni bojni opremi in vsi ostali telovadeči oddelki v močnih četah. Povorko, v kateri so bile tudi narodne noše, je zaključila četa 150 članov in sester v civilu z znaki. Krasna povorka je pokazala moč in disciplino našega sokolstva.

Po povorki, ki je bila v braslovškem trgu pozdravljena in obsipana s cvetjem, je sledila na letnem telovadišču javna telovadba. Pričela je moška deca, ki je naprej počastila in pozdravila državno zastavo. Godba je zaigrala državno himno. Sledila je ženska deca, ženski naraščaj, igre in skoki moške dece in moškega naraščaja. Moška deca je strumno izvajala vaje s puškami. Sledila je orodna telovadba, članice, moški na-

raščaj, ženski naraščaj s posebno točko »Sijaj sijaj solnčece«, ki so jo naraščajnice prav ljubko izvajale in učinkovito končale s skupino ter nato odkorakale ob petju Pesmi sokolskih legij. Za njimi so nastopili člani s prostimi vajami.

Ob zaključku je nastopila naša junaška vojska, ki je uvodoma defilirala mimo praporov ter jim izkazala čast in spoštovanje. Zatem so se vojaki razdelili v dve bojni črti in pričel se je improviziran napad. Začele se peti strojnice in puške in bojni prostor so rasvetljevali izstrelki v raznih barvah. Sovražnik na levici se je zakril z umetno meglo in bruhal ogenj iz strojníc in pušk. Bojne črte so se vedno bolj in bolj krčile. Končno je izvedlo desno krilo »juriš«. Zaslila se je trobenta kot znak in konec borbe. Pol ure trajajoči napad je bil nad vse učinkovit. Ob vihnem navdušenju sokolstva in vsega zbranega občinstva je naša vojska zaključila svoj nastop.

Po nastopu se je razvila prijetna narodna veselica.

Ob tej priliki naj bo izrečena prva zahvala 39. pehotnemu polku v Celju in njegovemu poveljniku g. polkovniku Defarju, dalje zastopstvu celjske sokolske župe ter vsem našim bratom in sestram, ki so prisostvovali slavlju.

Braslovski Sokol se polno zaveda svojih nalog in svojega nacionalnega dela ter bo vedno s ponosom dvigal svoj prapor.

br Zahvala. Najprisrčnejše se zahvaljujeva Sokolskemu društvu v Braslovčah, ki je vse tako lepo uredilo za pogreb najinega ljubega, nepozabnega sina Ivana Cilenška. Prav posebno se zahvaljujeva načelniku Sokola gosp. Toplaku za njegov ganljivi govor ob odprtem grobu. Najlepša hvala vsem, ki so spremili dragega pokojnika na zadnji poti. — Žalujoca oče in mati.

Slovenjgradec 20 let sokolstva v Slovenjgradcu

Slovenjgradec, 9. junija

V dneh 10. in 11. junija bo proslavilo Sokolsko društvo v Slovenjgradcu svojo 20-letnico z razvitjem društvenega in naraščajnega prapora. Proslava bo združena z okrožnim zletom Koroškega okrožja Sokolske župe Maribor. V soboto 10. t. m. ob 14. se bodo pričele splošne tekme članstva in naraščaja. Ob 20. bo slavnostna akademija. V nedeljo 11. t. m. bo ob 5. zjutraj budnica. Ob 8. bodo skušnje. Ob 10. bo poklonitev na grobeh pokojnih bratov starešine dr. V. Zeleznikarja in okrožnega načelnika M. Veljaka. Ob 11. bo razvitje praporov. Društvenemu praporu bo kumoval Nj. Vel. kralj Peter II., naraščajskemu pa sestra Pavla Zeleznikarjeva. Ob 11.30 bo povorka, ob 15. pa telovadni nastop s sodelovanjem vojske iz Maribora. Pri svečanosti bo igrala jeklarška godba iz Guštanja. Po nastopu se bo pričela narodna veselica. Med nastopom bo tudi sobno nagradno streljanje.

V 20 letih svojega udejstvovanja si je zgradilo Sokolsko društvo v Slovenjgradcu lep in ponosen dom z letnim telovadiščem. Tu stoji slovenjgraška sokolska trdnjava. Tu se čuje vsak dan veselje mladine, dece, naraščaja in članstva, ki rado in z veseljem obiskuje telovadbo. Življenje in delo v telovadnici je danes bolj razgibano kot kdaj koli prej. Slovenjgraški Sokol izvršuje danes z vsemi močmi tudi važno nacionalno poslanstvo.

Sokol in prijatelji sokolstva, pohitite v nedeljo v lepi Slovenjgradec!

Mežica Mežiško pismo

Mežica, 9. junija.

V soboto 3. t. m. smo se Mežičani in z nami vsa Mežiška dolina poslovili od moža, ki si je pridobil trajne zasluge za procvit naše slovenske Mežiške doline. Bilo je slovo od g. Georgea Bargatea in obenem tudi od njegove soproge, ki ju prebivalstvo naše doline ne bo nikoli pozabilo.

Ceprav je Anglež, se je generalni ravnatelj mežiškega rudnika g. Bargate docela vživel v naše razmere in je izkazoval prebivalstvu pravcato očetovsko

naklonjenost in skrb. Vsa dolga leta svojega bivanja med nami je docela posvetil vodstvu, organizaciji in tehnični izopolnitvi rudnika, ki je za našo dolino življenjskega pomena. Vselej smo se zavedali, da prinašajo napore g. Bargatea za dvig in napredek podjetja gospodarske koristi tudi vsemu prebivalstvu in da jamči njegova oseba za nemoten gospodarski razvoj naše doline. Doba njegovega udejstvovanja med nami je bila za našo industrilizirano dolino tudi doba socialnega miru. To dejstvo je najlepši spomenik, ki si ga je postavil g. Bargate med nami. Kakor g. Bargate, izrekamo iskreno zahvalo tudi njegovi soprogi ge. Louisi za njeno plemenito socialno delo, ki je bilo predvsem namenjeno naši mladini.

Dne 3. junija zvečer je priredilo prebivalstvo g. Bargateu in njegovi soprogi v slovo baklado, pri kateri so sodelovala vsa društva, ki so se poslovila od obeh s cvetjem in spominskimi darili. Najprej so se poslovili od svojega predstojnika in obenem svojega najboljšega tovariša rudarji, nato pa zastopstva občinskih uprav, Sokola in Slovenskega planinskega društva. Gosp. Bargate je v znatni meri omogočil pred leti gradnjo koč na Peci, v kateri nosi ena soba njegovo ime, in gradnjo modernega letnega Bargateovega kopaljšča ki je tudi last SPD. Zastopnice Kola jugoslovenskih sester so se poslovile od gospe, ki je izdatno podpirala Kolo in mu omogočila gradnjo počitniškega doma pri Sv. Danijelu. Nato so se poslovili upravitelji šol od gospe, ki je izkazovala šolski mladini svojo darežljivost in ji prirejala vsako leto božičnico z obdaritvijo, česar ne bodo otroci nikdar pozabili. Nato so se poslovila še številna druga društva. Za slovo je zaigrala rudniška godba pod vodstvom g. Skačaja več lepih koncertnih komadov. Tako je potekel večer slovesa v iskreni hvaležnosti in ginjenosti vseh udeležencev, ki so se s težkimi srci poslavljali od dobrotnika in tovariša, ki naj bo za vzgled vsem, ki mu bodo sledili na njegovem odgovornem mestu.

V nedeljo 4. t. m. popoldne je bil pri nas lep telovadni nastop Sokola ob sodelovanju članov, članic ter moškega in ženskega naraščaja. Najprej je br. starešina pozdravil vse navzoče, zlasti pa zastopnika mariborske sokolske župe. Pozdravu zastavi so sledile proste in orodne vaje. Nastop je zaključil štafetni tek članov in naraščaja. Vse točke sporeda je sprejelo številno občinstvo z navdušenim odobravanjem. Posebna zahvala gre bratom in sestram iz Slovenjgradca, ki so se izmed vseh bratskih društev najštevilnejše udeležili javnega nastopa, za kar se jim homo ob priliki oddolžili. Kličemo jim: Na svideenje na okrožnem zletu v nedeljo 11. t. m. v Slovenjgradcu!

Laško O našem poročanju

Laško, 9. junija.

Naša poročila v zadnjih številkah »Nove dobe« so do podrobnosti razsvetlila prilike in način delovanja v vrstah naših nasprotnikov v poslednjih letih. Ali je bilo naše poročanje v tem oziru na mestu ali ne, naj presodi javnost. Občinske volitve leta 1936., ko je skupina Trop — Deželak — Hrastelj s podporo navčnih volilcev strmoglavila z neznatno večino nacionalni občinski odbor z g. dr. Rošem na čelu, so še vsem dobro v spominu. Kako nesramni so bili takrat izpadi naših nasprotnikov! V govorih, prišepetavanju in letakih so iznašali očitna obrekovanja, laži in klevete, brezobzirno, naravnost podlo blatili naše poštene, značajne in nesebične napredne nacionalne može, ki imajo za razvoj Laškega neprecenljive zasluge. Vse te napade smo odbijali dostojno, čeprav brezuspešno. Brezuspešno zategadelj, ker je bil pritisk na volilce premočan, da bi se ga bili mogli volilci s svojo duševno kondicijo ubraniti in voliti po svojem neizkrivljenem notranjem prepričanju. Uklonili so se vplivom stoletne, zgodovinske dokazane in svetovno organizirane politične šole, ki je s pomočjo svojih činiteljev, a pod geslom: »Izkoristiti vsa sredstva za dosego namena« psihološko podredila duševno manj odporno maso.

Jugoslovenski nacionalisti, ki smo vztrajali na ravni liniji, smo našli za-

doščanja v veri, da bodo dogodki sami najboljša politična šola za vse one volilce, ki so povzročili novo stanje v komunalni politiki Laškega. Sledili so dnevi preganjanj in trpljenja. Raztrgane so bile družine, onemogočeni talenti mladih ambicioznih ljudi. Izgubili smo najboljše kulturne delavce. Vse delo je bilo osredotočeno na osebna preganjanja in osebne koristi. Izvršena je bila komasacija z razumljivimi posledicami. Izigrali so kmete. Njihovi interesi so postali interesi raznih mogočnikov. Ali je še kakšen volilec v Laškem in okolici, ki si je vsega tega želel?

Gotovo ga ni človeka, ki bi odobral to, kar se je dogodilo v poslednjih treh letih. »Po delih sodimo človeka« pravi narodni pregovor. Po triletnem delovanju podajamo v našem časopisu na podlagi verodostojnih dokazov bilanco o delovanju naših političnih nasprotnikov. Takšne bilance so za vzdrževanje morale ljudstva in za predočevanje vrednosti ene ali druge politične skupine nujno potrebne in koristne. Nesporno je, da so naša poročila zlasti našemu vernemu in poštenemu kmetu odprla oči in mu dokazala, da je vera nekaj povsem drugega, kakor politika. Dogodki pričajo, da izrablja duhovščina vero v politične in osebne namene, kar je za pravilno pojmovano versko življenje gotovo škodljivo. To dejstvo ugotavlja tudi zadnja številka katoliške revije »Dejanje«, ki predočuje, da vera peša iz golega razloga, ker se duhovščina vtika v politična vprašanja, kar jo neminovno vodi v dejanja, ki so v nasprotju s katoliškimi verskimi načeli.

Naši zadnji dopisi naj bodo vsaj delno zadoščene za obsodbe vredna dejanja in klevete, s katerimi so nasprotniki v poslednjih letih operirali proti nacionalnemu življu v Laškem. V vsej tej polemiki se še zdaleka nismo posluževali izrazov, ki smo jih imeli priliko čitati v volilnih letakih, v »Slovenskem domu«, »Slovenskem gospodarju« in drugod. Izpeli smo le stvarna dejstva in ugotovitve.

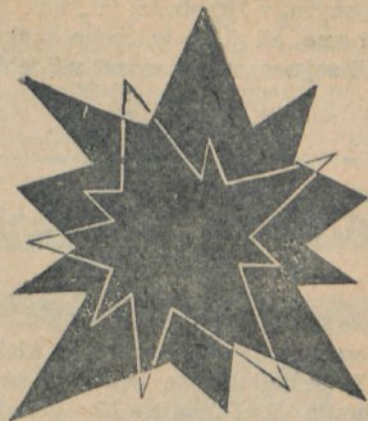
Naj ponovno podčrtamo, da bo organizacija Jugoslovenske nacionalne stranke s svojo mladino v Laškem tudi v bodoče korakala ravno po začrtani poti s ciljem, da še bolj povzdigne vero v jugoslovensko narodno in državno misel in njeno silo, da še v večji meri razvije čut narodne zavesti, da iskreno in pošteno deluje v korist vseh, zlasti socialno šibkejših slojev našega naroda ob spoštovanju njegovih verskih svetinj in plemenskih posebnosti, obenem se pa zavzema za ohranjanje individualne svobode vseh članov naše narodne zajednice. Kdor soglaša z našim delom in programom, je vabljen k pristopu in sodelovanju v naši organizaciji.

Pocenite električni tok!

Laško, 9. junija.

Falska elektrarna je s svojim tokom v resnici tako draga, da je treba občudovati potrpežljivost laškega prebivalstva, ki meče brez najmanjšega ugovora ogromne zneske v menda nikdar polno vrečo tega tujega podjetja. V še večjo podkrepitev naše trditve naj podamo danes podatke iz Trbovelj, kako zaračunava tok tamošnjemu prebivalstvu elektrarniška zadruga. Ta dobiva svoj tok od TPD in ji plačuje kilovatno uro po 1 dinar. (Pripomnimo, da prejema TPD tok, ki ga daje zadrugi od Fale). Ta tok, ki ga prejema trboveljska zadruga preko TPD od Fale po 1 din (z malenkostnim pribitkom na poslovni promet), oddaja zadruga svojim članom po 2.50 din, včevšči vse doklade, trošarine in druge dajatve. Falska elektrarna, ki ji ni treba od nikogar kupovati toka, ker ga ima takorekoč brezplačno na razpolago kolikor ga hoče, pa daje nam Laščanom tok skoraj 100% dražje! Pri vsem tem omenjena zadruga nima izgube! V kakšnih 15 letih je odplača okrog 8 km daljnovoda, kupila si je hišo z vrtom, vredno nad 100.000 din, pa ima še naložene lepe stotisočake v hranilnici.

Pozivamo prebivalstvo, da se vendar že zgane, da bo konec tega izkoriščanja! Treba bo morda misliti na preje-manje toka od TPD, ki ga bo imela v kratkem dovolj na razpolago, ali pa stopiti v dogovor z banovinskimi elektrarnami, kajti pri tako visoki ceni je vsak napredek nemogoč! Nemogoče je uporabljati električne likalnice, kaj šele

LEPOTA IN SREČA

leži deloma v
Vaših rokah. Ču-
vajte to drago-
ceno imetje! Ne-
gujte svojo kožo
z učinkovito
Solea-kremo!

kuhalnike, da o električnih pečeh ne govorimo. Celo radijski aparati so pri taki ceni toka luksus, ki si ga morejo le redki privoščiti.

TPD je pokazala v rudniških krajih mnogo razumevanja za težnje prebivalstva in mu je šla zlasti z ozirom na ceno toka zelo na roko, pa bo gotovo storila enako tudi v Laškem, saj ima tam na stanovanju lepo število svojih uslužbencev. Takrat bo pa mogoče misliti tudi na elektrifikacijo izvenmestnih krajev, ki še danes svetijo s petrolejem in svečami.

1 Osamosvojitve naših kmetov. V nedeljo 4. t. m. je bila osnovana nova živinorejska zadruga v Laškem. Sestane je sklicalo precejšnje število kmetov, toda nekoliko pozno. Sele sedaj so začutili potrebo prave osamosvojitve, toda brez D. na čelu, ki je hotel prvotno sam sodelovati kot delničar z enim jurčkom, čeprav ni živinorejec. To nakano je preprečil pravčasno neki P. Če se je res osnovala prava kmečka zadruga, bomo sedaj gotovo izvedeli za točen nakup in prodajo živine kakor tudi za izvoz sam. Prav tako bo naš kmet v resnici imel korist od svoje zadruge, ne pa mesarski milijonarji s posredovalci na konzumski način. Tudi ne bo treba nikomur več obešati v javne lokale kakršnih koli mesarskih manifestov.

1 Mrznjo, tovarštvo, zavist, požrtvovalnost in ljubezen ljudi sredi podivjanih in razoranih sil dolomitskih sten boste gledali v filmskem veledelu »Pomladne nevihte«. Ta velefilm je izdelan po znamenitem romanu Ludvika Ganghoferja. Predvajal ga bo kino Laško v soboto 10. t. m. ob 20.30 in v nedeljo 11. t. m. ob 16.30 in 20.30. V glavnih vlogah Hansi Knotek, Viktor Staal, Hans Richter. Tednik.

Hrastnik

h Pojavi premikanja v notranjosti zemlje. Letošnje muhasto pomladansko vreme nam je prineslo marsikatero iznenadenje. Hudomušno vreme meseca maja je prineslo deževje in nalive za toplim aprilom v takšni meri, da je že vidna škoda na polju in sadnem drevju, zlasti na jablanah, da ne omenimo škode, ki jo je napravil potok Boben ob strugi. Tudi naši napredni čebelarji tožijo, da so njihove »ljubljenke« veliko trpele vsled mokrega in hladnega vremena. Posebne vrste pojav so pa opazili v zemeljskih globinah tega kraja (od drugod ni bilo čitati zadevnih poročil). Na binškošno nedeljo popoldne smo po hudem nalivu in grmenju čutili ob 16.26 prvi močni potresni sunek, ki je trajal okoli pet sekund. Sledila sta še dva sunka in sicer ob 16.55 in 18.45. Na binškošno ponedeljek pa smo čutili potresni sunek ob 14.55. Te potresne sunke, ki jih je spremljalo votlo bobnenje v notranjosti zemlje, so čutili prebivalci

na Ojstrem, v Hrastniku in Dolu. Rado-vedni smo, ali je te potresne sunke za-beležil seizmografski zavod v Ljubljani.

Trbovlje Odkritje kraljevega spomenika v Trbovljah

Trbovlje, 9. junija.

Spomenik Viteškemu kralju Aleksan-dru I. Zedinitelju bo odkrit v nedeljo 18. junija. Predstavlja lik pokojnega kralja v nadnaravni velikosti (2.15 m), vlit v bron, in bo postavljen ob glavni cesti, ki vodi skozi trboveljsko dolino, tik ob Sokolskem domu. Tvorec spome-nika je Fran Repič.

Za to slavnost je dovoljena polovična voznina z odlokom ministrstva prometa GD št. 1004 na območju železniške di-rekcije Ljubljana. Udeleženci kupijo na odhodnih postajah cele vozne karte in žel. obrazec K-13. Kupljena vozna kar-ta v zvezi s potrdilom prireditvenega odbora na žel. obrazcu K-13 o ude-ležbi velja za brezplačen povratek. Ta vozna ugodnost velja za odhod v Trbov-lje od 17. do 18. junija, za povratek pa od 18. do 19. junija.

Ministrstvo za pošto je dovolilo trbo-veljskemu poštenu uradu, da žigosa dne 18. t. m. vso pošto z žigom rdeče barve, kar bo važno posebno za zbiral-ce znamk.

Gostje se bodo pripeljali z vlaki z ma-riborske in zagrebške strani ob 7.54, z ljubljanske strani pa ob 8.59. Od 8. do 9. bosta na postaji poslovali pisarni odseka za prehrano in žigovanje želez-niških legitimacij.

Povorka bo krenila ob 9.15 s postaje do spomenika, kjer bo ob 10.30 po pri-hodu zastopnika Nj. Vel. kralja odkrit-je. Sodeloval bo tudi odred vojske z vo-jaško godbo.

Zelja prireditvenega odbora je, da pridejo društva, ki se udeležijo te slav-nosti, s prapori in da ona društva, ki imajo kroje, svoje članstvo pozovejo, da pride v krojih. Prav iskreno so vab-ljene tudi narodne noše, za katere bo določen poseben prostor v bližini spo-menika.

Društva, ki nameravajo položiti pred spomenik venec, naj to predhodno ja-vijo odboru za postavitev spomenika.

Pri odkritju bodo sodelovali združeno vsi pevski zbori iz Trbovelj. Da bodo slišali vsi udeleženci govore, pa bo nameščeno primerno število zvočnikov.

Ker bo 18. junija gotovo velik naval v Trbovljah, naj se vsi udeleženci prija-vijo pri društvih, katerih člani so, da pošljejo do 15. junija skupno prijavo za kosilo. Le skupinam, ki se bodo do tega dne prijavile in poslane takoj po prihodu v Trbovlje svojega zastopnika v pisar-no za prehrano, je zagotovljeno, da bo zanje preskrbljeno kosilo.

Pred durmi je čas, ko bodo rudarske Trbovlje postavile spomenik svojemu tragično umrlemu kralju. Pridite vsi, ki ste pokojnega kralja spoštovali in ljubili!

Radeče

r Podmladkarji Jadranske straže po-tujejo na morje. V soboto 10. t. m. bo potovalo okrog 35 podmladkarjev iz Radeč na Sušak in Krk. Pod vodstvom svojega učiteljstva bodo ostali na morju do 14. t. m., nakaš se bodo vrnili preko Zagreba domov. Nekaj stroškov krijejo otroci s svojimi prihranki, ki so jih zbirali 18 mesecev. Otroci so nabirali borovnice, kostanj, gobe ter lovili žabe. Na Telovo so priredili šolsko akademijo. Zapeli so mnogo narodnih pesmi, upri-zorili odlomek iz igrice »Snegulčica« in »Zapeljivca« ter deklamirali primerne pesmice. Seveda so za potovanje mnogo prispevali številni domačini in Zidan-moščani, zlasti pa vodstvo papirnice na Njivicah. Vsem številnim darovalcem se poverjenik PJS učitelj Bratok najlepše zahvaljuje.

2-sobno stanovanje

v sredini mesta, v drugem nadstropju, se takoj odda po zmerni ceni. Pismene ponud-be na: Završek, Celje. Poštni predal 50.

Hiša v Košnici

2 sobi in kuhinja, lasten vodovod, se odda v najem ali tudi prodaja, prav tako tudi več parcel. KIRBIŠ - CELJE.

Zanimiva tiskovna razprava v Celju

Okrožno sodišče v Celju je v torek na podlagi posrečenega dokaza resnice oprostilo gg. Karla Struelja, zavaroval-nega zastopnika iz Konjic, in Rada Peč-nika, urednika »Nove dobe« v Celju, ki sta bila obtožena po zakonu o tisku, da sta z objavo nekega članka žalila g. Andreja Levstka, starešino sreskega so-dišča v Konjicah. O zanimivi razpravi žal ne moremo podrobneje poročati.

Koncert CPD

Celjsko pevsko društvo je priredilo v soboto zvečer v veliki dvorani Celjskega doma koncert v proslavo svoje 45-letni-ce in v počastitev 60-letnice skladatelja in nekdanjega društvenega pevovodje Antona Lajovica. Koncert je bil, če upo-števamo pozno sezono, dokaj dobro obiskan. Udeležila sta se ga tudi jubil-ant g. Anton Lajovic in skladatelj g. Risto Savin. Na sporedu so bile po ve-čini težje skladbe resnega značaja, tako da oni del občinstva, ki si je želel večje spremembe v sporedu in tudi lažjih skladb, ni prišel na svoj račun. Motilo je tudi dejstvo, da sta poleg heraklita, s katerim so stene dvorane obložene, tudi zavesa in platno v ozadju odra ab-sorbirala glas.

Prvi del sporeda je obsegal Lajovče-ve skladbe in sicer pet za mešan zbor in tri samospeve, drugi del pa dve Vodo-pivčevi skladbi ter po 1 Delakovo, Tom-čevo, Prelovčevo, Savinovo in Adamiče-vo skladbo, štiri za mešan, dve za ženski in dve za moški zbor. Pevski zbor je po številu nekoliko nazadoval in mu primanjkuje basov, je pa zelo discipli-niran in prožen ter izvaja tudi kompli-rane skladbe točno, z občutjem in krep-ko dinamiko, kar je predvsem zasluga odličnega pevovodje g. Peca Segule. Mešani zbor je pel m. dr. Prelovčevo skladbo za mešani zbor »Pomlad«, ki jo je skladatelj pred smrtjo poklonil tudi že pokojnemu skladatelju dr. Antonu Schwabu in Celjskemu pevskemu dru-štvu. Skladba je pisana v narodnem du-hu ter je zelo melodiozna in efektna. Savinovo skladbo »Mladi mucek z miško pleše«, ki jo je izvajal mešani zbor ob spremljevanju klavirja, so morali pevci ponoviti. Ob zaključku je zbor zapel društveno geslo »Kdor naš si, z nami poj«, ki ga je uglasbil društveni pred-sednik prof. Fink.

Kot solistka je nastopila operna pev-ka gdč. Valči Heybalova iz Ljubljane. S sočnim, barvitim in tehnično dovr-šenim sopranom je izvajala ob eksaktni spremljavi pianistke gdč. Milene Oraž-move tri Lajovčeve samospeve ter so-pranski solo v Lajovčevem »Zelenim Ju-riju« in Tomčevi »Narodni«. Nudila je lep umetniški užitek in si je osvojila srca vseh poslušalcev. Gdč. Heybalova, g. Segula in gdč. Oražmova so prejeli v znak priznanja lepe šopke.

Pred odmorom je predsednik CPD g. prof. Fink prisrčno čestital sklada-telju g. Antonu Lajovicu k njegovemu jubileju v imenu društva ter v imenu vseh celjskih pevcev in vsega slovenske-ga Celja ter mu pozelel vso srečo in nadaljnje plodonosno ustvarjalno delo za procvit naše glasbe. Jubilant je pre-jel krasen lavorjev venec in je bil dele-

Savinjska posojilnica v Žalcu

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO — USTANOVLJENA LETA 1881.
Nudi popolno varnost za vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje

H MELJARJII Nalagajte denar pri domačem zavodu!
Račun Poštne hranilnice št. 10.994 Brzojav: »Posojilnica« Telefon št. 2
BLAGAJNIŠKE URE: ob delavnih od 8. do 12. in od 14. do 18., ob nedeljah do 9. do 11

Franjo Dolžan - Celje

kleparstvo, vodovodne instalacije
strelvodne naprave

Za kresijo 4
Telefon 245

Prevzema vsa v zgoraj navedene stroke spadajoča dela in popravila — Cene zmerno — Postrežba točna in solidna

žen viharjih ovacij občinstva. V dru-gem delu je občinstvo tudi skladatelja g. Savina živahno aklamiralo. Koncert je doživel močan uspeh, ki služi Celjske-mu pevskemu društvu v čast.

Več stanovanj

se odda v najem v mestu Celju. KIRBIŠ - CELJE.

KOŠNJO

sladko, prvovrstno mrvo v Celju in pod Za-gradom odda KIRBIŠ - CELJE.

Solventen sodelavec (-ka)

za izvesten, aktualen posel se išče. Ponud-be na upravo lista pod »Štev. 6«.

Sod za razvažanje gnojnice
v dobrem stanju kupi Ed. Suppanz, Pristava.

Gozdna parcela v Št. Juriju

5 oralov, nasajenih 30.000 smtek, krasna lega, za 10.000 din naprodaj. KIRBIŠ - CELJE.

3-sobno stanovanje

komfortno, s kopalnico, z uporabo vrta, blizu sredine mesta, se išče za 1. avgust 1939. Informacije: Celje, Prešernova 12.

2 veliki prazni sobi

iščem v dobri hiši za 1. avgust. Ponudbe na upravo lista pod »Štev. 39«.

Časopisni papir

prodaja uprava »Nove Dobe«

ČEVLJE

ostanke raznih fazon, poceni
prodaja Stermecki - Celje.

Vsaki osebi — družini

nudi stalen zaslužek »MARA«, pletilnica, Maribor, Orožnova 6 - Celje, Slomškov trg 1

Gostilničarij — pozor!

Speciolen polnomasten in okusen sir v hlebčkih ca. 1.50 kg dobite po nizki ceni pri tv. Karol Loibner, Celje, Kralja Pe-tra cesta št. 17, telefon št. 120.

Prosim, poskusite!

Vino in sadjevec

prvovrstno sortirano
od 60 litrov naprej

razposilja: Posestvo »Grič« pri Mariboru.

Opremljeno sobo

lepo, zračno, solnčno, v sredini mesta od-dam. Naslov v upravi lista.

Stanovanje

2 parketirani sobi, kuhinja in pritikline, se o dda. Vprašati pri Bornšku, Sp. Hudinja 31.

Razno pohištvo

dobro ohranjeno, se poceni prodaja. Naslov v upravi lista.

Soliden

trgovski pomočnik

se sprejme na hrano in stanovanje. Celje, Aškerčeva ul. 6.

„Presto“ motorno kolo

98 ccm, skoraj novo, se prodaja za

3.600 din

Na ogled pri mehaniku R. PERDANU, Celje, Mariborska c. 11.

Čevljarski cilindrični stroj

se zelo poceni prodaja. Stroj je na ogled v gostilni Filipčič, Celje, Gledališka ulica 7.

Pletenine trpežne nogavice kopalne obleke

vseh vrst po meri v pletilnici
Pongračič, Celje, Slomškov trg 1

Sode vinske

in od žganja, dobro ohranjene, v vseh ve-likostih kupi F. S. LUKAS, Celje.

Manjšo parcelo

za postavitev male tvornice v neposredni bližini Celja kupim. Ponudbe na upravo lista pod »Plačilo takoj«.

Celjska posojilnica d.d. v Celju

JE NAJSTAREJŠI NARODNI DENARNI ZAVOD V CELJU

Vse hranilne
vloge, vložene pri

CELJSKI POSOJILNICI D. D. V CELJU

so varno naložene, se ugodno obrestujejo in se izplačujejo točno v gotovini

Denar, naložen v domač denarni zavod, donaja koristi vsemu domačemu narodnemu gospodarstvu

NALAGAJTE

SVOJE PRIHRANKE V

Celjski posojilnici d. d. v Celju - Narodni dom

CENTRALA: CELJE, NARODNI DOM

PODRUŽNICI: MARIBOR, ŠOŠTANJ